

An Overview of Honoring the Position of Teacher

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

Parisa Abdipour¹

Ali Maghool^{2*}

Moslem Ghobadian³

Fatemeh Jafarkhani⁴

How to cite this article

Parisa Abdipour, Ali Maghool, Moslem Ghobadian, Fatemeh Jafarkhani, An Overview of Honoring the Position of Teacher, Islamic Life Style. 2023; 7 (2) :159-173

1. PhD student, Department of Educational Management, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Educational Management, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran (Corresponding Author).

3. Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

4. Assistant Professor, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: ali.maghool@yahoo.com

Article History

Received: 2023/04/07

Accepted: 2023/05/15

ABSTRACT

Due to the importance of the status and position of the teacher and the challenges that exist in honoring the dignity of the teacher, the present study reviewed the articles in order to find an answer to the question of what is the status and social base of teachers at the national and global level? The research methodology is a literature review. which reviewed the articles published between 2001-2022 from reliable information databases after removing duplicates (including over 1300 articles), and evaluating the input criteria and checking the quality of the remaining articles (35). The results showed that three dimensions of respect and influence, income and wealth, value and importance were defined for honoring the position of a teacher, and the dimension of income had more influence in the polls. Key words: honoring the position of teacher, teacher, systematic review, teacher social status Since there is a relationship between the professional skills of teachers and their social status, most researchers have investigated the relationship of variables while measuring the views, and as a result, the factors affecting social status have shown the greatest influence in such a way that understanding The lives of teachers have also been affected by these factors. Therefore, some countries have prepared various programs to strengthen the respect of teachers and are interested in reviewing and evaluating them. The current status of honoring the position of teacher at the national level has greatly reduced the desire to work and belong to the profession, and in addition to the emergence of lack of motivation, the desire to leave this profession and the feeling of regret for choosing it, but at the global level, it has strengthened the processes of Their implementation and revision have paid tribute to the position of teacher.

Keywords: Honoring the Position of Teacher, Social Status, Literature Review, Teaching Profession

مروری بر تکریم مقام معلم

پریسا عبدی پور^۱

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

علی معقول^{۲*}

استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران (نویسنده مسئول).

مسلم قبادیان^۳

گروه آموزش علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

فاطمه جعفرخانی^۴

استادیار، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

به دلیل اهمیت مقام و جایگاه معلم و چالش هایی که در تکریم منزلت معلم وجود دارد مطالعه حاضر به مرور مقالات پرداخت تا بتواند پاسخی برای این پرسش بیابد که منزلت و جایگاه اجتماعی معلمان در سطح ملی و جهانی چگونه است؟ روش شناسی پژوهش یک مرور ادبیات است که مقالات منتشر شده بین سال های ۱۴۰۱ - ۱۳۸۰ از پایگاه های معتبر اطلاعاتی را پس از حذف تکراری ها (شامل بر ۱۳۰۰ مقاله)، و ارزیابی معیارهای ورودی و بررسی کیفیت مقالات باقی مانده (۳۵) بررسی کرد. نتایج نشان داد سه بعد احترام و نفوذ، درآمد و ثروت، ارزش و اهمیت برای تکریم مقام معلم تعریف شده بود که بعد درآمد، تاثیرگذاری بیشتری در نظر سنجی ها داشته است. از آنجا که بین مهارت های حرفه ای معلمان و منزلت اجتماعی آنان رابطه وجود داشته بیشتر محققان ضمن سنجش دیدگاه ها به بررسی ارتباط متغیرها پرداخته اند که در نتیجه آن عوامل تاثیر گذار بر منزلت اجتماعی بیشترین دخالت را از خود نشان داده اند به نحوی که درک زیسته معلمان هم متأثر از همین عوامل بوده است. لذا برخی کشورها برنامه های مختلفی برای تقویت تکریم مقام معلم تدارک دیده اند و به بازنگری و ارزشیابی آنها اهتمام دارند. وضعیت موجود تکریم مقام معلم در سطح ملی، تمایل به کار و تعلق حرفه ای را به شدت کاهش داده است و ضمن بروز بی انگیزگی تمایل به خروج از این حرفه و احساس پشیمانی از انتخاب آن را موجب شده است اما در سطح جهانی به تقویت فرایندهای اجرایی و بازنگری آنها در تکریم مقام معلم پرداخته اند.

کلیدواژه ها: تکریم مقام معلم، منزلت اجتماعی، مرور ادبیات، حرفه معلمی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۲۵

*نویسنده مسئول: ali.maghoor@yahoo.com

مقدمه

معلم ماندگارترین عنصر تعلیم و تربیت است که با توجه به تغییرات و دگرگونی وسیع در طول زندگی انسانها، همچنان مقام خود را صیانت و محافظت کرده است از مکتبخانه تا مدرسه و از نظام سنتی آموزشی تا نظام مدرن همچنان این عنصر اساسی در چرخه فرآیند آموزش و پرورش ثابت قدم و راسخ مانده است. گسترش تکنولوژی و فناوری های اطلاعاتی و رسانه ای معلم را نه تنها به کناره و گوشه نفرستاده است بلکه او را در مضمون قرار داده و این دستاوردها را در اختیار و خدمت او گذاشته تا بیش از پیش نقش خود را ایفا کند و جایگاه خود را در دنیای جدید افزایش داده و صعود بخشد(۱). ده ها میلیون معلم در جهان امروز بالاپوش این حرفه را بر تن دارند و به عنوان عنصر کلیدی انقلاباتی را در نظام های آموزشی ایجاد کرده اند، به عبارتی، این معلمین هستند که تفاوت های نظام های کارآمد یا ناکارآمد آموزشی را نمایان می سازند به این معنا که یک نظام آموزشی بدون تکیه کردن به نقش و جایگاه معلم نمی تواند به شایستگی دست یابد و علوم و تکنولوژی و فنون و محتوا و برنامه های آموزشی بدون برخورداری از معلمان توانمند و با محرک راه به جایی نمی برند(۲). که با توجه به تغییرات و دگرگونی وسیع در طول زندگی انسانها، همچنان مقام خود را صیانت و محافظت کرده است. تکریم پایگاه اجتماعی، مقام با ارزشی است که مجموعه ای از وظایف و فعالیت های خاص را ایجاب می کند. به عبارت دیگر، پایگاه اجتماعی را معمولاً به عنوان رتبه یا مقام یک فرد در گروه، یا رتبه و مقام یک گروه نسبت به گروه های دیگر تعریف می کنند(۳). تکریم معلم یعنی تکریم به علم و اندیشه ورزی است. یکی از بهترین و مؤثرترین اقسام اجتماعی، معلمان و اساتید می باشند منزلت اجتماعی معلمان به معنای موقعیت و پایگاه و اعتباری اجتماعی که جامعه برای آنان قائلند می تواند در انجام شایسته وظایف شغل خطیر آنان حائز اهمیت باشد. کیفیت زندگی و منزلت اجتماعی معلمان نشانه های آشکار از روند رشد و تعالی یا نابودی و تباهی هر جامعه است و کیفیت عقلانیت در سرمایه گذاری و تخصیص بودجه را نمایان می سازد(۴). کیفیت منزلت اجتماعی معلمان به عنوان نیروی اصلی تعلیم و تربیت حائز اهمیت و به عوامل و متغیرهای زیادی بستگی دارد درک حساسیت نقش معلم و ارزش نهادن بر آن از سوی عموم مردم جامعه، باعث مطرح شدن مفهوم منزلت اجتماعی و اهمیت آن شده است منزلت اجتماعی، شأن یا مقام و موقعیتی است که برای یک فرد در جامعه قائلند، یا تلقی و ذهنیتی است که دیگران از آنچه شخص هست، دارند بالا بردن تکریم مقام معلم و منزلت اجتماعی و بیان ارزش واقعی معلم در جامعه باعث خواهد شد که او بتواند در امر آموزش و پرورش، انتقال ارزش ها و کمک به رشد فراگیر بطور مؤثرتری عمل کند. احترام به شخصیت معلم سبب می شود که او از نفوذ معنوی بیشتری در میان فراگیران برخوردار شود و در نتیجه انتقال ارزش ها بهتر و راحت تر صورت گیرد با توجه به موارد مذکور و نیز تحقیقات متعددی که در مورد تکریم و منزلت اجتماعی مقام معلم در ایران انجام شده است مطالعه حاضر با هدف بررسی تکریم مقام معلم و منزلت

معلم در ایران و جهان استفاده شده است. ویژگی مرور ادبیات این است که تصویر بزرگتری درباره موضوع مورد تحقیق ایجاد می کند (۶).

اجتماعی معلمان به مقایسه این امر مهم در ایران با دیگر کشورها پرداخت (۵).

مواد و روش ها

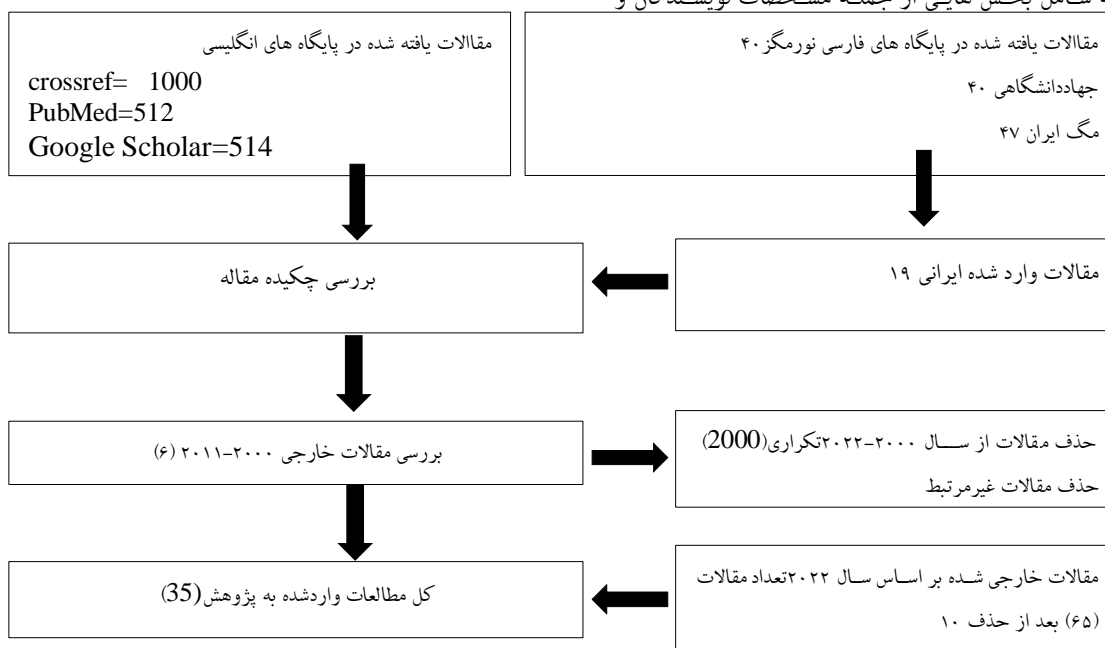
در این تحقیق، از روش مرور ادبیات برای شناسایی، بررسی، ارزشیابی و تحلیل مقالات درباره تأثیر کاربرد رویکرد تکریم مقام

جدول ۱: پایگاه های معتبر خارجی و داخلی و کلید واژه ها و معیارها

پایگاه خارجی	پایگاه داخلی
scopus- Google Scholar –crossref – web ofscience-PubMed	مگ ایران –نورمگز – جهاد دانشگاهی – سیب
کلید واژه	تکریم مقام معلم، منزلت اجتماعی معلم، معلم نمونه
کلید واژه انگلیسی	“ The social status “of” the teacher””Honoring the –” respect”” teacher”And teacher” “ position “of
معیار های ورودی	۱۶ مقاله از سال ۲۰۰۰-۲۰۲۲ که مرتبط بود انتخاب شد که ۶مقاله تا سال ۲۰۱۱ و ۱۰ مقاله فقط از سال ۲۰۲۲ واجد شرایط شناخته شدند که جمعا ۱۶ مقاله خارجی و ۱۹ مقاله از پایگاه های ایرانی در خصوص منزلت معلم از سال (۱۳۸۰-۱۴۰۱) به دست آورد
معیارهای خروجی	کل مقالات دریافت شده در سال ۲۰۲۲ میلادی فقط ۶۵ مقاله بودو با حذف موارد تکراری، مقالات فاقد متن کامل و مقاله کیفی، ۱۰ مقاله واجد شرایط شناخته شدند. و به این ترتیب ۳۵ پژوهش واجد شرایط شناخته و به مطالعه حاضر وارد شدند.مقالات قبل از ۱۳۸۰ و ۲۰۰۰میلادی مورد بررسی قرار نگرفت

سال انتشار، هدف مطالعه، نوع پژوهش، اندازه نمونه و روش جمع آوری اطلاعات و نتایج بود، استفاده گردید. پس از تکمیل این فرم نتایج به دست آمده از بررسی مقالات تجزیه و تحلیل، جمع بندی و نهایتا گزارش گردید.

جهت تعیین تناسب مقاله ها با موضوع تحقیق، ابتدا عنوان و سپس چکیده مقالات مورد بررسی قرار گرفتند و پس از تایید مقاله از لحاظ مکان اجرا، سال انجام و موضوع، جهت بررسی بیشتر تمام متن مقاله ها توسط محقق مطالعه شد. جهت بررسی کیفیت مقالات توصیفی از مقالاتی که مطالعات آنها کمی و کیفی و یا آمیخته بود استفاده گردید (۷). استخراج داده ها: جهت استخراج داده ها از فرم استخراج داده ها که شامل بخش هایی از جمله مشخصات نویسندگان و

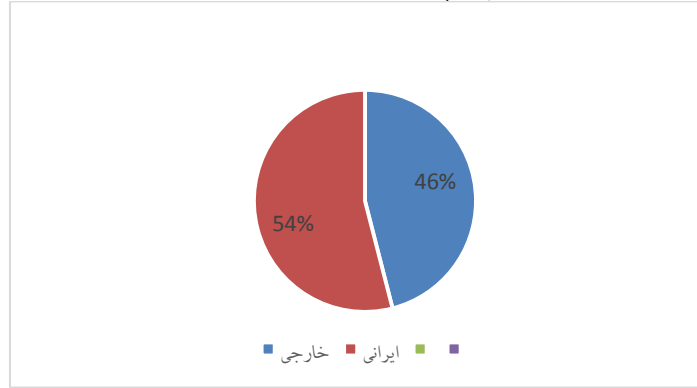

نمودار ۱: نمودار شاخه ای (فلوچارت) جستجو و تحلیل مقالات

یافته ها

در جدول ۴ خلاصه ویژگی مقالات مورد بررسی در تکریم و منزلت اجتماعی مقام معلم در ایران و جهان بین سالهای ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹ شمسی (۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ میلادی) ارائه گردید. رویکرد تحقیق مقالات مذکور کمی، کیفی و آمیخته بود. ابزار جمع آوری داده‌ها، پرسشنامه (آنلاین و کاغذی) ف مشاهده، مصاحبه، چک

لیست یا نظرسنجی بوده و روش تحلیل‌ها توصیفی یا تحلیل محتوا بوده است (۸).
با توجه به نمودار شماره ۲ معلوم است که ۱۹ مقاله (۵۴ درصد) در مجلات داخلی و ۱۶ مقاله (۴۶ درصد) در مجلات خارجی به چاپ رسیده است.

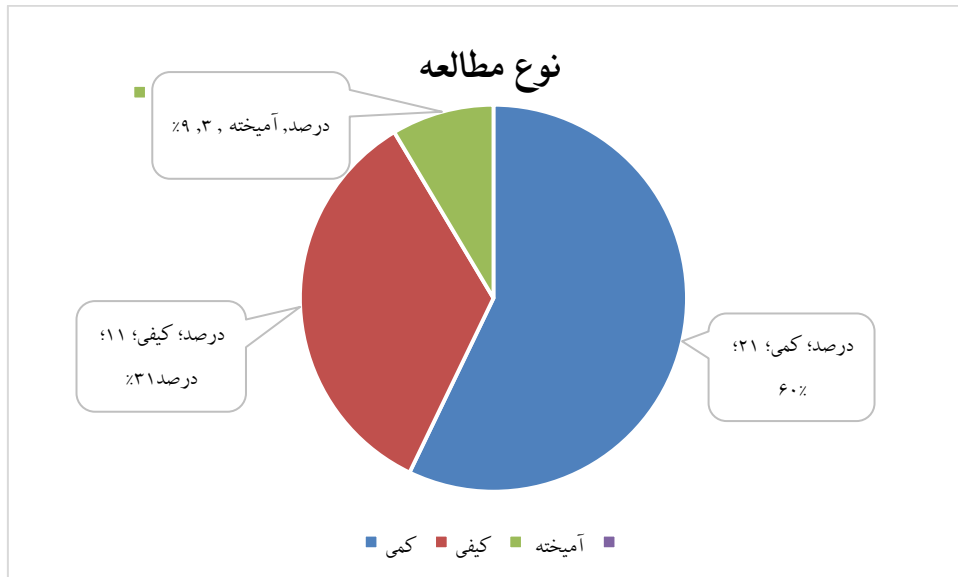
نمودار ۲: نمایش درصد مقالات ایرانی-خارجی

است. در مقالات ایرانی بیشترین نوع مطالعه کمی است ولی در مقالات خارجی بیشترین نوع مطالعه کیفی بوده است (۹).

با توجه به جدول و نمودار شماره ۳ از نتایج بدست آمده بر اساس پراکندگی نوع روش تحقیق ۲۱ مورد کمی برابر با ۶۰ درصد مورد کیفی برابر با ۳۱ درصد و سه مورد آمیخته برابر با ۹ درصد

جدول ۲: تعداد مقالات خارجی و ایرانی

نوع مقاله	خارجی	ایرانی
کمی	۵	۱۶
کیفی	۱۰	۱
آمیخته	۱	۲

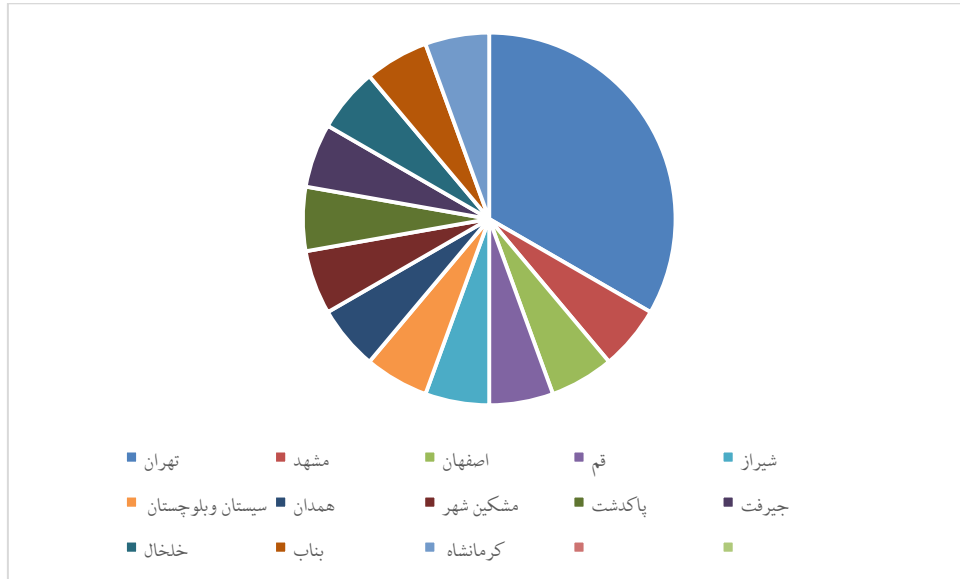

نمودار ۳: نمایش پراکندگی نوع و درصد روش تحقیق

در نمودار شماره ۴ نمایش پراکندگی شهرهای ایران در روش تحقیق اینگونه دیده می شود ۶مطالعه (۳۳درصد) در شهر تهران، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر مشهد، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر اصفهان، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر قم، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر شیراز، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر سیستان و بلوچستان ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرهمدان، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرمشکین شهر ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرپاکدشت ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرجیرفت، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرخلخال، مطالعه

در نمودار شماره ۴ نمایش پراکندگی شهرهای ایران در روش تحقیق اینگونه دیده می شود ۶مطالعه (۳۳درصد) در شهر تهران، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر مشهد، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر اصفهان، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر قم، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر شیراز، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر سیستان و بلوچستان ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرهمدان، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرمشکین شهر ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرپاکدشت ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرجیرفت، مطالعه (۵/۵درصد) در شهرخلخال، مطالعه

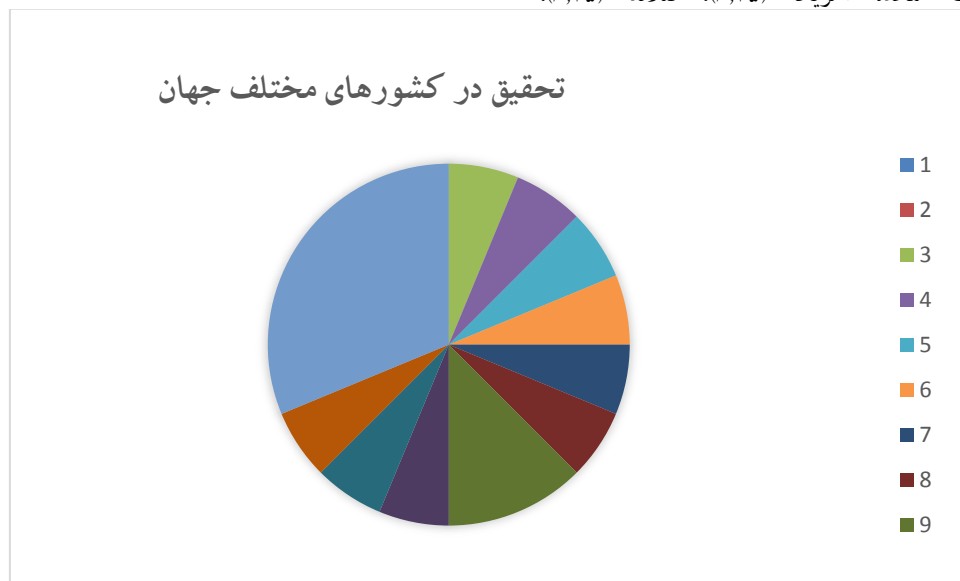
(۵/۵درصد) در شهر بناب ، مطالعه (۵/۵درصد) در شهر کرمانشاه (۱۰).

نمودار ۴: نمایش پراکندگی شهرهای ایران در روش تحقیق

بلژیک (۶،۲۵)، استرالیا (۶،۲۵)، انگلیس - بریتانیا (۱۲،۵)، نیجریه (۶،۲۵)، نروژ (۶،۲۵)، مالزی (۶،۲۵) مشخص شده و ۵ مورد (۳۱،۲۵) در آنها اسم کشورها مشخص نبود (۱۱).

در نمودار شماره ۵: نمایش پراکندگی کشورهای جهان در تحقیق اینگونه است که در تحقیقات جمع آوری شده جهان ۱۱ کشور در خصوص منزلت و تکریم معلم به نام های (پاکستان (۶،۲۵)، آلمان (۶،۲۵)، ایالات متحده آمریکا (۶،۲۵)، فنلاند (۶،۲۵).

جدول ۳. خلاصه ویژگی مقالات مورد بررسی در تکریم و منزلت اجتماعی مقام معلم در ایران و جهان بین سالهای ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹

ردیف	عنوان - سال	نویسنده	نوع مطالعه	ابزار جمع آوری داده ها	نتیجه
۱	بررسی منزلت اجتماعی مشاغل در شهر مشهد با تاکید بر منزلت اجتماعی معلمان جهاد دانش ۱۳۸۲	صدیقه-کلاته رحمانی	کمی	پرسشنامه	اکثر دارندگان مشاغل ، مهارت شغلی بالایی در انجام کار خود داشته و میزان روابط اجتماعی دارندگان مشاغل متفاوت ارزیابی شده است. ۴،۶۲ درصد از پاسخگویان نگرش مثبت و بسیار مثبتی به شغل معلمی داشته اند و ۲۶،۸ درصد نگرش بینابین و ۳،۴ درصد نگرش منفی به این شغل دارند

<p>کارکردهای معلمان و تاثیرگذاری آنان در جامعه به عنوان یک مسأله مهم در جهت بهبود منزلت اجتماعی آنان است.</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>رنجبری شیدا</p>	<p>بررسی عوامل موثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت بدنی با استفاده از مدل سازی ساختاری تفسیری 1399 جهاد دانشگاهی تهران</p>	<p>۲</p>
<p>۲ بین مهارت های حرفه ای معلمان و منزلت اجتماعی آن رابطه وجود دارد</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>سام آرام عزت اله قائم پور محمدعلی</p>	<p>سنجش منزلت اجتماعی معلمان در بین دانش آموزان جهاد دانشگاهی ۱۳۹۰ اقم</p>	<p>۳</p>
<p>نتایج آزمون فریدمن نشان می دهد بین رتبه های عوامل تاثیر گذار بر منزلت اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد اصلاح نگرش جامعه درباره مصرف کننده بودن و ارج نهادن به ارزش های حرفه و قدردانی معنوی و مادی از معلمین فراهم کردن زمینه مشارکت در فعالیت های اجتماعی - فرهنگی جامعه و اولویت دادن به تعلیم و تربیت در کنار موضوعات مهم و کلان کشوری جز مهم ترین عوامل فرهنگی و اجتماعی تاثیر گذار بر منزلت اجتماعی معلمان بودند</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>نوید ادهم مهدی شفیع زاده حمید</p>	<p>بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر منزلت اجتماعی معلمان جهاد دانشگاهی ۱۳۹۳ مگ ایران تهران</p>	<p>۴</p>
<p>بین تحصیلات، کارکردی بودن نظام آموزشی، سطح امکانات اقتصادی و رفاهی معلمان، توسعه مهارت های حرفه ای معلمان شیوه جذب و گزینش تربیت معلم میزان عضویت و مشارکت در تشکل های صنفی و سیاسی رابطه و معلمان منزلت اجتماعی معلمان رابطه معنی داری وجود دارد و متغیرهای ذکر شده بر منزلت اجتماعی تأثیرگذار بوده اند. هم چنین بین جنسیت و منزلت معلمان تفاوت معناداری وجود ندارد</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>بهرامی گودرز متقی ابراهیم باصری علی نوابخش مهرداد میرزایی خلیل</p>	<p>بررسی جامعه شناختی عوامل موثر بر منزلت اجتماعی معلمان - جهاد دانشگاهی - تهران ۱۳۹۹</p>	<p>۵</p>
<p>نتایج پژوهش نشان داد که افزایش رفاه اقتصادی و اجتماعی کارکردی بودن نظام آموزشی، مشارکت معلمان در تصمیم گیری های نظام آموزشی، دسترسی عادلانه به منابع کمیاب، صورت های انضباط نمایی و عدم فاصله نقش به طور معنی داری باعث افزایش منزلت اجتماعی معلمان می شوند.</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>طیبه نیا موسی</p>	<p>بررسی عوامل جامعه شناختی مرتبط با منزلت اجتماعی معلمان زن جهاد دانشگاهی - همدان 1393</p>	<p>۶</p>
<p>بین میزان حقوق و مزایای دریافتی معلمان، میزان دسترسی معلمان به امکانات رفاهی، میزان عضویت معلمان در تشکل های صنفی، میزان اعتماد اجتماعی شهروندان به معلمان، میزان توجه رسانه ها به جایگاه معلم و افزایش مهارت های معلمان با ارتقای منزلت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد</p>	<p>پرسشنامه</p>	<p>کمی</p>	<p>جهانگیری عزیزه</p>	<p>عوامل اجتماعی مرتبط با ارتقای منزلت اجتماعی معلمان مقطع متوسطه مشکین شهر از دیدگاه خود معلمان جهاد دانشگاهی ۱۳۹۴</p>	<p>۷</p>

<p>بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره راهنمایی تحصیلی پیرامون تاثیر ارزش گذاری جامعه به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود دارد. ۲. بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره متوسطه پیرامون تاثیر ارزش گذاری جامعه به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود ندارد. ۳. بین دیدگاه دانش آموزان دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه در مورد تاثیر شرایط مادی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود دارد. ۴. بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه درباره تاثیر افزایش معلومات معلمان بر منزلت اجتماعی آنان تفاوت معنادار وجود دارد. ۵. بین آرای دانش آموزان دختر و پسر دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه پیرامون تاثیر علاقه معلمان به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی آنان تفاوت معنادار وجود دارد</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>سرمد غلامعلی کریم زاده صمد کولیوند معصومه</p>	<p>۸ بررسی منزلت اجتماعی معلمان از دیدگاه دانش آموزان دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه جهاد دانشگاهی پاکدشت- ۱۳۹۵</p>
<p>شمار اندکی از معلمان به دلیل پررنگ بودن بُعد معنوی حرفه ی معلمی، از منزلت اجتماعی شان راضی هستند، اما در اکثر موارد، معلمان به دلیل مخاطرات در چهار بُعد سازمانی، اقتصادی، اجتماعی و شخصی از منزلت اجتماعی حرفه خود ناراضی هستند. از مهم ترین نشانگرهای شناسایی شده مؤثر بر نارضایتی معلمان در بُعد اقتصادی می توان به حقوق، مزایا و عدم اعتبار شغلی، در بُعد سازمانی به عملکرد مسئولان، کیفیت ورودیها و ملاکها و معیارهای ارتقا در حرفه، در بُعد اجتماعی به فرهنگ مادی جامعه و معیارهای مادی گرایانه ی منزلت اجتماعی، فرهنگ والدین و دانش آموزان، جایگاه حرفه معلمی در مقایسه با سایر مشاغل، عملکرد رسانه ها و در بُعد شخصی به کاهش تعلق حرفه ای، احساس و افکار شخصی، ذهنیت معلم، رفتار شخصی و اخلاق حرفه ای اشاره کرد. کنکاش در مستندات پژوهشی و روایتهای معلمان نشان داد که وضعیت موجود، تمایل به کار مولد و تعلق حرفه ای را به شدت کاهش داده است و ضمن بروز بی انگیزگی، کم کاری و خستگی مفرط، علاقه به خروج از حرفه معلمی و بروز احساس پشیمانی از انتخاب این حرفه را موجب شده است.</p>	<p>مصاحبه نیمه ساختار یافته</p>	<p>کیفی</p>	<p>مهدیان سمیه حکیم زاده رضوان صفایی موحد سعید صالحی کیوان</p>	<p>۹ بازنمایی ادراک و تجربه زیسته معلمان از منزلت اجتماعی شان: مطالعه ای به روش پدیدارشناسی جهاد دانشگاهی -تهران مگ ایران 1397</p>
<p>بین سرمایه فرهنگی و احساس منزلت اجتماعی همبستگی مثبت وجود دارد. همچنین ابعاد سه گانه سرمایه فرهنگی منزلت اجتماعی تاثیر مثبت و معنی داری دارد با این تفاوت که میزان همبستگی بعد نهادی در مقایسه با سایر ابعاد بیشتر است. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه حاکی از تبیین ۰.۷ تغییرات منزلت اجتماعی می با توجه به ابعاد سه گانه سرمایه فرهنگی باشد</p>	<p>پرسشنامه</p>	<p>کمی</p>	<p>فیروزجاییان علی اصغر گرامی فتح اله</p>	<p>۱۰ بررسی رابطه بین سرمایه فرهنگی و منزلت اجتماعی دبیران (مطالعه موردی: دبیران مدارس متوسطه شهر خلیخال) جهاد دانشگاهی 1393</p>

<p>میزان رضایت شغلی و نشاط اجتماعی با متغیر جنسیت تفاوت معنی داری را نشان می دهد و با متغیرهای تاهل، رشته تدریس و سطح تحصیلی تفاوت معناداری ندارند. همچنین رضایت شغلی و ابعاد آن با نشاط اجتماعی همبستگی مثبت و معنی داری دارند. علاوه بر آن، تحلیل رگرسیونی نشان می دهد که سه متغیر رضایت از موقعیت شغلی، رضایت از روابط مناسب بین همکاران و رضایت از سرپرست یا مدیر ۴۶٫۷ درصد از تغییرات نشاط اجتماعی و دو متغیر رضایت شغلی جنسیت و نشاط اجتماعی نیز ۴۷٫۳ درصد از تغییرات را تبیین می نمایند.</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>زارع شاه آبادی اکبر ترکان رحمت اله حیدری محمود</p>	<p>بررسی رابطه بین رضایت شغلی و نشاط اجتماعی در دبیران مقطع متوسطه شهر جیرفت جهاد دانشگاهی 1391</p>	<p>۱۱</p>
<p>با ادراک منزلت اجتماعی بین سرمایه فرهنگی دبیران دوره دوم متوسطه شهر بناب با ادراک منزلت اجتماعی آنان رابطه معناداری وجود دارد. همچنین آزمون فرضیات فرعی نشان می دهد رابطه معناداری بین سرمایه فرهنگی دبیران دوره دوم متوسطه شهر بناب و ابعاد تجسم یافته و نهادیان برقرار است</p>	<p>پرسشنامه</p>	<p>کمی</p>	<p>عمرانی ابوالحسن یعقوبی رضا</p>	<p>مطالعه رابطه بین سرمایه فرهنگی با ادراک منزلت اجتماعی دبیران مرد و زن دوره دوم متوسطه شهر بناب در سال ۱۳۹۵</p>	<p>۱۲</p>
<p>نتایج نشان داد خودکارآمدی با ساختار تبحری و رویکرد- عملکرد رابطه مثبت و معنی دار دارد. رابطه خودکارآمدی با زیر مؤلفه های منزلت اجتماعی مثبت و معنی دار بود. ساختار تبحری نیز به جز افزایش کارایی نظام آموزشی و اصلاح شیوه های تربیت معلم با دیگر زیر مؤلفه های منزلت اجتماعی رابطه مثبت و معنی دار داشت. ساختار رویکرد- عملکرد با ارتقای جایگاه تعلیم و تربیت رابطه مثبت و معنی دار داشت. مدل اولیه با میانجی گری ساختار تبحری اصلاح شد و شاخص های برازش به حد مطلوب رسید</p>	<p>پرسشنامه</p>	<p>کمی</p>	<p>منصوره حاج حسینی زهرا نقش مریم مرادیگی</p>	<p>رابطه منزلت اجتماعی معلم با خودکارآمدی تحصیلی دانش آموز نقش واسطه ای ساختار هدفی کلاس جهاد دانشگاهی نور مگز-مگ ایران -تهران-۱۳۹۹</p>	<p>۱۳</p>
<p>نتایج بخش کمی نیز نشان داد که الگوی ارائه شده از تجارب زیسته معلمان از برازش کافی برخوردار بوده است. یافته های بخش کیفی نشان داد که منزلت اجتماعی معلمان بر مبنای سه مقوله تعریف منزلت اجتماعی، بازدارندگی منزلت اجتماعی و ارتقاء بخشی منزلت اجتماعی شکل گرفته است.</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته-مصاحبه</p>	<p>آمیخته (کمی- کیفی)</p>	<p>اکبر رضایی بدری شاه طالبی نرگس سعیدیان</p>	<p>تجارب زیسته معلمان از منزلت اجتماعی به منظور ارائه مدلی برای آموزش و پرورش دولتی ایران جهاد دانشگاهی ۱۳۹۹- اصفهان نور مگز</p>	<p>۱۴</p>
<p>یافته ها نشان می دهند که دغدغه بزرگ معلمان رفع نیازهای مادی و معیشتی آنهاست و از این نظر بین مقاطع مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد. از نظر امنیت شغلی فقط ۴۸/۸۵ درصد معلمان مورد مطالعه خود را فاقد امنیت شغلی معرفی کرده بودند و این امر در بین دارندگان مدارک بالاتر، بیشتر محسوس بود. دلایل ناامنی معلمان به ترتیب: ترس از بیان و نقد اندیشه های</p>	<p>پرسشنامه محقق ساخته</p>	<p>کمی</p>	<p>رضا حکیمی مسعود رودباری</p>	<p>مقایسه جایگاه اجتماعی معلمان ابتدایی، راهنمایی و متوسطه استان سیستان و بلوچستان ۱۳۸۵ جهاد دانشگاهی</p>	<p>۱۵</p>

مختلف، ترس از بیان ضعف های احتمالی حاکم بر سازمان و ترس از عواقب انتقاد صحیح و منطقی از مدیریت آموزشگاه بیان شده بود. از نظر نیازهای اجتماعی معلمان، بین آنان در مقاطع مختلف تفاوت معنی داری وجود نداشت. میانگین نیازهای مادی، امنیتی و اجتماعی معلمان ابتدایی و راهنمایی تفاوت معنی داری نداشت اما میانگین مربوط به معلمان متوسطه از دو گروه دیگر پایین تر بود

پژوهش حاضر منزلت اجتماعی حرفه معلمی (دبیر دبیرستان و آموزگار دبستان) و تغییرات آن را در میان مشاغل جامعه در طول سه دهه گذشته مورد بررسی قرار می دهد. برای این منظور با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای، ۹۰۲ نفر (۵۸۴ مرد و ۳۱۸ زن) انتخاب شدند. نتایج پژوهش نشان داد از دیدگاه شهروندان تهرانی، حرفه معلمی منزلت اجتماعی متوسط رو به بالا دارد و این جایگاه تحت تاثیر پایگاه اقتصادی و اجتماعی آنان نیست. مطالعه روند منزلت اجتماعی حرفه معلمی نشان می دهد جایگاه این حرفه در دوره ای سی ساله، رو به کاهش بوده است.	پرسشنامه محقق ساخته	کمی	ابراهیم علیزاده، محمد رضایی	بررسی منزلت اجتماعی حرفه ای معلمی (دبیر دبیرستان و آموزگاران دبستان) و تغییرات آن در طول سه دهه گذشته نور مگز-مگ ایران ۱۳۸۸-تهران	۱۶
---	---------------------	-----	-----------------------------	---	----

نتایج بخش کمی با استفاده از تحلیل عامل مرتبه اول و دوم نشان داد که الگوی بومی منزلت معلم دارای روایی سازه است	پرسشنامه-مصاحبه	آمیخته (کمی-کیفی)	مهدی محمدی، قاسم سلیمی، طاهره دری	تدوین و اعتباریابی الگوی بومی منزلت معلمان در نظام آموزش و پرورش ایران - رویکرد ترکیبی مگ ایران ۱۳۹۶-شیراز	۱۷
---	-----------------	-------------------	-----------------------------------	--	----

نتایج حاصل از این مطالعه اهمیت توجه به منزلت معلمان را نشان و آن را به منزله عاملی برای ارتقای اشتیاق شغلی در مدرسه مطرح می کند.	معادلات ساختاری (SEM)	کمی	زهره حسنی، بهشت احمدی، فریبرز ظریفی	اثر ادراک منزلت اجتماعی بر اشتیاق شغلی معلمان تربیت بدنی مگ ایران ۱۳۹۸-کرمانشاه	۱۸
--	-----------------------	-----	-------------------------------------	---	----

بنیاد وارکی جیمز در یکی از آخرین نظرسنجیهای خود وضعیت و منزلت اجتماعی معلمان را در ۲۱ کشور جهان نزد افکار عمومی مورد سنجش و بررسی قرار داده و گزارش کرده است. نظرسنجی در ۲۱ کشور برزیل، فنلاند، ژاپن، کره جنوبی، سوئد، ترکیه، سنگاپور، ایالات متحده آمریکا، هلند، آلمان، فرانسه، انگلستان و... با حجم نمونه بیش از ۲۰۰۰ نفر انجام پذیرفت	پرسشنامه	کمی	وی جی اف ترجمه: دکتر کیومرث فلاحی	شاخص جهانی منزلت اجتماعی معلم	۱۹
--	----------	-----	-----------------------------------	-------------------------------	----

فرآیندهای تربیت معلم و شایستگی معلمان	مطالعه جامعه شناختی در مقطع ابتدایی مرکز تحقیقات آموزشی دانشکده علوم دانشگاه لیسبون ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۰	آنا ام. مورایس ایزابل پی. نیوز مارگاریدا آفونسو	کیفی	مصاحبه	تحلیل رابطه بین برنامه های آموزشی معلمان توسعه حرفه ای و یادگیری کودکان توسط بسیاری از نویسندگان دفاع شده است
شایستگی ها و مدل شایستگی معلمان دانشگاه Elsevier Ltd. ۲۰۱۴	مارتینا بلاشکوا، رودولف بلاشکوا ، آلژبتا کوچارشیکووا	کیفی	مصاحبه	نتایج جالب این نظرسنجی، معلم دانشگاه چنین مدل شایستگی باید به یک استاندارد کیفیت یا نمونه ای از شاخص های مثبت تبدیل شود رفتار کاری معلم مدل همچنین نیاز به تعریف واضح شاخص های منفی (رفتار نامطلوب) دارد که معلمان باید از عملکرد و رفتار خود حذف شوند. تداوم چنین رفتاری باید به شدت مجازات شود	
آموزش اولیه معلم و توسعه هویت معلم ۲۰۲۲	دونلا جی. کاب	کیفی	مصاحبه	تحقیقات نشان می دهد که هویت معلم بر انعطاف پذیری، کارآمدی، انگیزه، تعهد و رضایت شغلی معلمان تأثیر می گذارد (روز ۲۰۱۸). اعتقاد بر این است که هویت معلم یک عامل کلیدی در حمایت از انتقال معلمان پیش از خدمت به حرفه معلمی است داده شده	
انتظارات معلم و برابری آموزشی در تربیت معلم ۲۰۲۲	هانا ترنر و کریستین ام. روبی دیویس	کیفی	مصاحبه	این مهم است که در برنامه های آموزش معلمان اثرات مضر انتظارات پایین را درک کنند و درک خود را از نحوه نمایش انتظارات در کلاس های درس افزایش دهند	
گرایش های تربیت معلم: نگاهی به عدالت اجتماعی ۲۰۱۶	آنا ماریا ویلگاس	کیفی	مصاحبه	نویسنده نتیجه می گیرد که زیربنای بحث گرایش ها جنگی همه جانبه برای تعریف اهداف آموزش عمومی، نقش معلمان، ماهیت دانش، و مفاهیم یادگیری، آموزش و یادگیری برای آموزش است.	
آموزش معلمان مبتنی بر شایستگی: توهم یا واقعیت؟ ۲۰۱۰	کاترین استرویون	آمیخته (کمی-کیفی)	پرسشنامه - مصاحبه	ارزیابی وضعیت اجرا در فلاندر از دیدگاه معلمان و دانش آموزان نتایج نشان می دهد که آموزش مبتنی بر شایستگی در اجرای آن به واقعیت تبدیل شده است. با این حال، این روند هنوز به پایان نرسیده است.	
ارزیابی انتقادی از وضعیت اجتماعی معلمان در پشاور، پایتخت خیبر پختونخوا، پاکستان ۲۰۱۲	جهانگیر شاه، ارشدعلی و ایتابارخان	کمی	پرسشنامه چک لیست	این مطالعه به بررسی ادراک افراد از معلمان، موقعیت اجتماعی آنها و رتبه بندی مردم از تدریس در مقایسه با سایر مشاغل در پشاور، پاکستان. معلمان، دانش آموزان، والدین، مدیر دبیرستان های محلی و مردم را انتخاب کردند این مطالعه به منظور بررسی وضعیت اجتماعی است وضعیت، رتبه اجتماعی مشاغل مختلف و رضایت شغلی معلمان دبیرستان	

۲۷	دستیابی به آموزش با کیفیت با درک عوامل تعیین کننده رضایت شغلی معلمان ۲۰۱۸	ایتا چیمزی ایوو- رابرتسون خان تنگه	کمی	تحلیل توصیفی- تحلیل عاملی	در نیجریه در این مطالعه نتایج نشان می‌دهد که دستمزد یا حقوق معلمان، فرصت‌های رشد و مسئولیت‌های مرتبط با کار، سه متغیر اصلی ویژگی شغلی هستند که به رضایت شغلی معلمان کمک می‌کنند
۲۸	تفاوت بین تأثیر معلمان تاریخچه داخلی و خارجی بر تجربه یادگیری دانش آموزان ۲۰۱۳	صالح، من گوستی نگوراه درماوان	کمی	نظرسنجی پرسشنامه	در مدارس متوسطه مالزی تمرکز این مطالعه بررسی این موضوع بود که آیا تفاوت‌هایی بین نحوه درک و تمرین معلمان از آموزش تاریخ و نحوه درک دانش‌آموزان از آموزش و یادگیری تاریخ وجود دارد یا خیر. یک تحلیل آماری برای اعتبارسنجی نظرسنجی و آزمون روابط بین متغیرها انجام شد.
۲۹	تخصص مربیان معلم: معلمان تازه کار و مربیان معلم چه می‌گویند؟ ۲۰۰۵	کاری اسمیت	کیفی	مصاحبه	یافته‌ها نشان می‌دهد که اگرچه همپوشانی زیادی در تخصص دو گروه از متخصصان وجود دارد، اما تفاوت‌های متمایز مهمی در بحث فعلی در مورد استانداردها و آموزش برای مربیان معلم وجود دارد
۳۰	خودکارآمدی معلم و فرسودگی شغلی معلم 2009	سیدسل اسکالویک	کمی	پرسشنامه	شرکت کنندگان ۲۲۴۹ معلم نروژی در مدرسه ابتدایی و راهنمایی بودند. خودکارآمدی معلم، کارآمدی جمعی و دو بعد فرسودگی شغلی هم با متغیرهای زمینه مدرسه و هم با رضایت شغلی معلمان ارتباط متفاوتی داشتند مدل سازی معادلات ساختاری با استفاده از (برنامه) AMOS ۷ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.
۳۱	نظریه یادگیری موقعیتی و آموزش تربیت معلم: به سوی دیدگاهی یکپارچه از رفتار معلم و یادگیری معلم، ۲۰۱۰	A.J. کورتاگن لاوه و ونگر	کیفی	تحلیل اسناد	این مدل با پشتیبانی داده‌های تجربی در مورد یادگیری معلم و تحقیقات مغزی، دیدگاه یادگیری موقعیت‌یافته را با نظریه شناختی سنتی تطبیق می‌دهد و به پیامدهای ملموسی برای آموزش تربیت معلم منجر می‌شود
۳۲	بهبود مدرسه به رهبری معلم: رهبری معلم در بریتانیا	دانیل مویچ	کیفی	مصاحبه	این مطالعه با استفاده از یک رویکرد مطالعه موردی کیفی انجام شد که به طور هدفمند به عنوان مکان‌هایی انتخاب شد که رهبری معلم در آن عملیاتی بود. که معمولاً رئیس، مبدار رهبری معلم است. و مشارکت در اشکال نوآورانه توسعه حرفه ای
۳۳	تأثیر خودکارآمدی معلمان بر ادراکات: شایستگی و احترام ادراک شده معلم و تلاش	آنجلا دی میلر مشاهده در Scopus	کمی	پرسشنامه	مجموعه‌ای از مدل‌های چند سطحی نشان دادند که خودکارآمدی تدریس و سطح دوره به طور قابل توجهی با شایستگی معلم درک شده و احترام معلم درک شده و همچنین رتبه‌بندی معلمان از ویژگی‌های دانش‌آموز مرتبط است.

و پیشرفت دانش آموز ۲۰۱۷	
معلمان متعهد، معلمان پرشور؛ بعد اشتیاق مرتبط با تعهد و مشارکت معلم	الیوت، بی، و کراسول، ال. (۲۰۰۲)
یافته‌های این مقاله به‌ویژه برای رهبران مدرسه مهم است زیرا معلمان را در طرح‌های مدرسه و اصلاحات آموزشی درگیر می‌کنند، و خود معلمان در تلاش برای یافتن تعادل بین شخصی و حرفه‌ای هستند	مصاحبه کیفی
بهبود تاب آوری و رفاه معلمان ، با نام آیا ذهن آگاهی کلید بهبود تاب آوری و رفاه معلمان پیش از خدمت را دارد؟	لورین مک کی ۲۰۱۹
به طور خلاصه، شواهد نشان می‌دهد که MBIS پتانسیلی برای کاهش استرس در معلمان پیش از خدمت دارند و گنجاندن آنها باید در آموزش اولیه معلمان در نظر گرفته شود	مصاحبه استرس کیفی

است که حرفه معلمی منزلت اجتماعی رو به بالایی دارد. در کشورهایمانند آمریکا حرفه معلمی، نسبت به حرفه‌هایی مانند حسابداری، منزلت و احترام بالاتری دارد. از دید برخی از معلمان امنیت شغلی و اقتصادی دارای اهمیت زیادی است و در رتبه بندی معلمان ابتدایی و متوسطه و مدیران مدارس نسبت به سایر مشاغل، مهارت شغلی بالایی در انجام کار خود داشته اند.

بر اساس نتایج اسناد مختلف معلوم شد شاخص‌ها و نشانگرهایی برای اجرای طرح تکریم مقام معلم وجود دارد. مقایسه شاخص منزلت اجتماعی معلمان براساس میانگین درآمد سالانه یک معلم و میانگین امتیازات کشور رتبه‌بندی در مقیاس یک تا ۱۰۰ بررسی شده‌اند نشان داده شده است. هیچ ارتباط مشخصی بین شاخص هر کشور و بازده نظام آموزش و پرورش آن وجود ندارد و هیچ ارتباط مشخصی میان پایگاه اجتماعی معلمان یک کشور با نمره شاخص آن‌ها و نتایج تحصیلی دانش‌آموزان آن وجود ندارد. با این حال، با توجه به تفاوت‌های ادراکی و فرهنگی در بین کشورهای مختلف، سطح منزلت اجتماعی در آن‌ها متفاوت است. به معلمان در کشورهای چین، کره جنوبی، ترکیه، مصر و یونان احترام زیادی نسبت به کشورهای اروپایی گذاشته می‌شود. منزلت اجتماعی معلمان در مقایسه با رتبه بندی کشورهای جهان در چین، فرانسه، ترکیه و ایالات متحده، مردم برای معلمان دوره ابتدایی نسبت به دوره متوسطه احترام بیشتری برای آنان قائل هستند در چین و یونان، معلمان ارشد رتبه پایین‌تری نسبت به معلمان دوره‌های متوسط و ابتدایی دارند که شاید به دلیل ضعف نقش اداری این معلمان در این کشورها باشد. در انگلیس معلم ارشد (سر معلم) را پرمنزالت‌ترین شغل می‌دانند. در کشورهای چین، کره جنوبی، مصر و ترکیه، حرفه معلمی بیشترین میزان تشویق به این شغل در بین والدین و بیشترین منزلت اجتماعی را دارند. در کشورهای فلسطین، برزیل و جمهوری چک، معلمان پایین‌ترین منزلت اجتماعی را دارند در کشورهای آمریکا، برزیل، فرانسه و ترکیه مردم فکر می‌کنند معلمان شبیه کتابداران هستند اما در نیوزیلند مردم شغل معلمی و پرستاری را مثل هم می‌دانند و در ژاپن حرفه معلم با مدیران دولتی

از آنجا که تکریم مقام معلم در ثبات شغلی وی و ایجاد انگیزه او برای مسيرتعلیم و تربیت دانش‌آموزان، آن هم در دنیای جدید پر از ماجرای امروزی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ محقق در پی پاسخ به سوال خود مبنی بر نحوه جایگاه و منزلت معلمان به مرور اسناد و مقالات موجود پرداخت. برای این منظور پس از دریافت مقالات متفاوت داخلی و خارجی؛ با سرچ حرفه‌ای پس از ترجمه و خواندن چکیده مقالات معتبر و مرتبط با تکریم مقام معلم؛ نتایجی با تجربه زیسته متفاوت در پژوهش‌های مختلف به دست آورد.

مطالعات مقالات داخلی در سه دسته تقسیم بندی شد یک دسته که بیشترین بود در مورد عوامل تاثیر گذار یا مداخله‌ای و ارتباط آنها با منزلت معلم پرداخته بودند. دسته دوم دیدگاه‌های مختلف دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی را نسبت به منزلت اجتماعی معلم گزارش کرده بودند و دسته سوم ادراک و تجربه زیسته معلمان را نسبت به شغل خود بررسی کرده بودند که ماحصل کلی این سه دسته مطالعه نشان داد مسئله اقتصادی و معیشتی معلمان در مرکز گرایش‌ها قرار دارد. مطالعات خارجی حول محورهای فرایندی بودند به نحوی که به ارزیابی و بهبود وضعیت منزلت معلمان در سوق دادن جایگاه معلمی به سمت رهبری و مهارت آموزی گرایش داشتند.

در مقالات داخلی به سه بعد احترام و نفوذ، درآمد و ثروت، ارزش و اهمیت برای تکریم شغلی تاکید شده است. بر همین اساس زمانی هر شاغلی احساس امنیت می‌کند که با کار و محیط کاری خود ارتباط روانی مثبتی برقرار نماید و این احساس امنیت که دارای ابعاد مختلف است باید واقعی باشد. کارکردهای معلمان و تاثیرگذاری آنان در جامعه به عنوان یک مسأله مهم در جهت بهبود منزلت اجتماعی آنان است و بین مهارت‌های حرفه‌ای معلمان و منزلت اجتماعی آن رابطه وجود دارد. پایگاه یا منزلت اجتماعی معلمان در مقایسه با رتبه بندی کشورهای جهان یکی دیگر از جنبه‌های در نظر گرفتن منزلت معلمان و رتبه بندی شغل معلمی عنوان شده است. همچنین یافته‌های مربوط به کشورهای اروپایی بیانگر این

محلی شبیه است ولی فقط در چین مردم معلم و پزشک را شبیه به هم می دانند در مقابل در آمریکا، کمتر از ۵ درصد پاسخ دهندگان فکر می کنند که معلمان وضعیتی مشابه پزشکان دارند وضعیت اجتماعی معلمان در مقایسه با پزشکان، پرستاران، مدیران دولتی، مددکاران اجتماعی، کتابدارها اختلاف معناداری میان کشورها از نظر میزان تشویق نسل جوان به حرفه معلمی وجود دارد بیش از ۵۰ درصد والدین چینی نظر مثبتی نسبت به در پیش گرفتن حرفه معلمی توسط فرزندانشان دارند، در حالی که تنها ۸ درصد از مردم فلسطین چنین نظری دارند

۴,۶۲ درصد از پاسخگویان در یک گزارش نگرش مثبت و بسیار مثبتی به شغل معلمی داشته اند و ۲۶,۸ درصد نگرش بینابین و ۳,۴ درصد نگرش منفی به این شغل دارند. بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره راهنمایی تحصیلی پیرامون تاثیر ارزش گذاری جامعه به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود دارد اما بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره متوسطه پیرامون تاثیر ارزش گذاری جامعه به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود ندارد. بین دیدگاه دانش آموزان دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه در مورد تاثیر شرایط مادی بر منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معنادار وجود دارد همچنین بین دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه درباره تاثیر افزایش معلومات معلمان بر منزلت اجتماعی آنان تفاوت معنادار وجود دارد. بین آرای دانش آموزان دختر و پسر دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه پیرامون تاثیر علاقه معلمان به شغل معلمی بر منزلت اجتماعی آنان تفاوت معنادار وجود دارد. در تحقیق دیگری منزلت اجتماعی حرفه معلمی (دبیر دبیرستان و آموزگار دبستان) و تغییرات آن را در میان مشاغل جامعه در طول سه دهه گذشته از دیدگاه شهروندان تهرانی بررسی کرده و نشان داد حرفه معلمی منزلت اجتماعی متوسط رو به بالا دارد و این جایگاه تحت تاثیر پایگاه اقتصادی و اجتماعی آنان نیست. مطالعه روند منزلت اجتماعی حرفه معلمی نشان می دهد جایگاه این حرفه در دوره ای سی ساله، رو به کاهش بوده است. تحقیق دیگری به این نتیجه رسیده که دغدغه بزرگ معلمان رفع نیازهای مادی و معیشتی آنهاست و از این نظر بین مقاطع مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد. از نظر امنیت شغلی فقط ۴۸/۸۵ درصد معلمان مورد مطالعه خود را فاقد امنیت شغلی معرفی کرده بودند و این امر در بین دارندگان مدارک بالاتر، بیشتر محسوس بود. دلایل ناامنی معلمان به ترتیب: ترس از بیان و نقد اندیشه های مختلف، ترس از بیان ضعف های احتمالی حاکم بر سازمان و ترس از عواقب انتقاد صحیح و منطقی از مدیریت آموزشگاه بیان شده بود. از نظر نیازهای اجتماعی معلمان، بین آنان در مقاطع مختلف تفاوت معنی داری وجود نداشت. میانگین نیازهای مادی، امنیتی و اجتماعی معلمان ابتدایی و راهنمایی تفاوت معنی داری نداشت اما میانگین مربوط به معلمان متوسطه از دو گروه دیگر پایین تر بود. وضعیت اجتماعی معلمان در مقایسه با پزشکان، پرستاران، مدیران دولتی، مددکاران اجتماعی، کتابدارها در آزمون فریدمن نشان می دهد بین رتبه های عوامل تاثیر گذار بر منزلت اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. اصلاح نگرش جامعه درباره مصرف کننده

بودن وارج نهادن به ارزش های حرفه و قدردانی معنوی و مادی از معلمین فراهم کردن زمینه مشارکت در فعالیت های اجتماعی - فرهنگی جامعه و اولویت دادن به تعلیم و تربیت در کنار موضوعات مهم و کلان کشوری جز مهم ترین عوامل فرهنگی و اجتماعی تاثیر گذار بر منزلت اجتماعی معلمان بودند و بین تحصیلات، کارکردی بودن نظام آموزشی، سطح امکانات اقتصادی و رفاهی معلمان، توسعه مهارت های حرفه ای معلمان، شیوه جذب و گزینش تربیت معلم، میزان عضویت و مشارکت در تشکل های صنفی و سیاسی، و منزلت اجتماعی معلمان رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین متغیرهای ذکر شده بر منزلت اجتماعی آنان تاثیر گذار است اما بین جنسیت و منزلت اجتماعی معلمان تفاوت معناداری وجود ندارد. نتایج دیگر پژوهش ها نشان داد که افزایش رفاه اقتصادی و اجتماعی، کاربردی بودن نظام آموزشی، مشارکت معلمان در تصمیم گیری های نظام آموزشی، دسترسی عادلانه به منابع کمیاب، به طور معنی داری باعث افزایش منزلت اجتماعی معلمان می شود. در نتایج تحقیقی دیگر بین میزان حقوق و مزایای دریافتی معلمان، میزان دسترسی معلمان به امکانات رفاهی، میزان عضویت معلمان در تشکل های صنفی، اعتماد اجتماعی شهروندان، میزان توجه رسانه ها به جایگاه معلم و افزایش مهارت های معلمان با ارتقای منزلت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد و شمار اندکی از معلمان به دلیل پررنگ بودن بُعد معنوی حرفه ی معلمی، از منزلت اجتماعی شان راضی هستند، اما در اکثر موارد، معلمان به دلیل مخاطرات در چهار بُعد سازمانی، اقتصادی، اجتماعی و شخصی از منزلت اجتماعی حرفه خود ناراضی هستند. از مهم ترین نشانگرهای شناسایی شده مؤثر بر ناراضیاتی معلمان در بُعد اقتصادی می توان به حقوق، مزایا و عدم اعتبار شغلی، در بُعد سازمانی به عملکرد مسئولان، کیفیت ورودیها و ملاکها و معیارهای ارتقا در حرفه، در بُعد اجتماعی به فرهنگ مادی جامعه و معیارهای مادی گرایانه ی منزلت اجتماعی، فرهنگ والدین و دانش آموزان، جایگاه حرفه معلمی در مقایسه با سایر مشاغل، عملکرد رسانه ها و در بُعد شخصی به کاهش تعلق حرفه ای، احساس و افکار شخصی، ذهنیت معلم، رفتار شخصی و اخلاق حرفه ای اشاره کرد. کنکاش در مستندات پژوهشی و روایتهای معلمان نشان داد که وضعیت موجود، تمایل به کار مولد و تعلق حرفه ای را به شدت کاهش داده است و ضمن بروز بی انگیزگی، کم کاری و خستگی مفرط، علاقه به خروج از حرفه معلمی و بروز احساس پشیمانی از انتخاب این حرفه را موجب شده است. بین سرمایه فرهنگی و احساس منزلت اجتماعی همبستگی مثبت وجود دارد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه حاکی از تبیین میزان رضایت شغلی و نشاط اجتماعی با متغیر جنسیت تفاوت معنی داری را نشان می دهد اما با متغیرهای تاهل، رشته تدریس و سطح تحصیلی تفاوت معناداری ندارند. ولی ابعاد آن با نشاط اجتماعی همبستگی مثبت و معنی داری نشان می دهد. علاوه بر آن، تحلیل رگرسیونی نشان می دهد که سه متغیر رضایت از موقعیت شغلی، رضایت از روابط مناسب بین همکاران و رضایت از سرپرست یا مدیر ۴۶,۷ درصد از تغییرات نشاط اجتماعی و دو متغیر رضایت شغلی جنسیت و نشاط اجتماعی نیز ۴۷,۳ درصد از تغییرات را تبیین می نمایند. همچنین رابطه

معلمان از ویژگی‌های دانش‌آموز مرتبط است. بافته‌های ایوت، بی، و کراسول، نشان داد معلمان در تلاش برای یافتن تعادل بین ماهیت شخصی و حرفه‌ای خود هستند. لورین مک کی تاکید دارد برخی از مهارت‌ها باید برای کاهش استرس شغلی معلمان در خدمات ضمن خدمت ارائه شود.

نتیجه‌گیری

با توجه به نقش محوری معلم در سازندگی جامعه، سزاوار است مدیران ارشد جامعه و مسئولان آموزش و پرورش در حفظ و تکریم مقام معلمان با دقت و وسواس خاصی اقدام کنند و بر این اساس معلمانی انتخاب کنند که به حرفه معلمی رویکرد عاشقی در کنار توانمندی دارند تا بتوانند در تربیت نسل آینده جامعه موفق گردند. مسئولان نظام آموزشی باید عملکرد معلمان را به موقع مورد ارزیابی قرار دهند؛ و در برطرف کردن نقاط ضعف و ارتقاء عملکرد آنها از هیچ تلاشی مضایقه نکنند. انگیزه‌های شغلی و شخصی آنان را مورد توجه قرار دهند و امنیت شغلی رضایت بخشی را فراهم آورند. معلمی هنر است و نیاز به خلاقیت دارد و این خلاقیت در آرامش و عشق ورزی به فرزندان این سرزمین شکوفا می‌شود. متأسفانه در کشور ما هنوز به نقش کلیدی معلم در نظام آموزشی بهای لازم داده نشده است لذا ضرورت دارد برای ارتقاء عملکرد معلمان به منزلت و تکریم مقام معلم توجه ویژه گردد. نتایج مطالعه در بعضی از مقالات نشان میدهد که دلایل کاهش منزلت اجتماعی معلم به پژوهشهای گسترده‌ای نیاز دارد، اما با توجه به مبانی نظری تحقیق محسنی و کاظمی پورعوامل کلیدی تأثیرگذار بر منزلت اجتماعی هر شغلی عبارتند از قدرت شغل، رای اعمال اراده فردی؛ میزان امتیازات موجود در شغل برای کسب درآمد و ثروت و اهمیت خدماتی است که شغل به جامعه ارائه میکند. همچنین جمع بندی مطالعات انجام شده کیفی حاکی از آن بود که منزلت اجتماعی معلمان بر مبنای سه مقوله تعریف منزلت اجتماعی، بازدارندگی منزلت اجتماعی و ارتقاء بخشی منزلت اجتماعی شکل گرفته است. نتایج حاصل از این مطالعه اهمیت توجه به منزلت معلمان را نشان و آن را به منزله عاملی برای ارتقای اشتیاق شغلی در مدرسه مطرح کرده است. بنابراین پیشنهاد میشود پژوهشهای لازم در خصوص میزان عوامل مذکور و سایر عوامل احتمالی بر منزلت اجتماعی حرفه معلمی و راهکارهای ارتقاء آن انجام شود. لذا امید آن می‌رود نتایج حاصل از این پژوهش بتواند در شناخت مشکلات معلمین در خصوص ارتقاء منزلت اجتماعی آنان مفید واقع شود و بدنبال آن بتوان با یک برنامه ریزی صحیح در جهت رفع معایب آن اقدام کرد و در حل مشکلات آنان گام برداشت.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از تمام پژوهشگرانی که از مطالعات آنها در این مطالعه استفاده شد، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود

تضادمنافع: بدین وسیله نویسندگان تأکید می‌نمایند که هیچ گونه تضاد مزایا در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد

خودکارآمدی با زیر مؤلفه‌های منزلت اجتماعی مثبت و معنی دار بوده است.

در مقالات خارجی، آنا ام. مورایس ایزابل پی. نیوز مارگاریدا آفونسو دراز مطالعه جامعه شناختی تحلیل رابطه بین برنامه‌های آموزشی معلمان توسعه حرفه‌ای و یادگیری کودکان دفاع کرده است. مارتینا بلاشکوا*، رودولف بلاشکوا آلزبتا کوچارشیکووا در با نظرسنجی یک مدل شایستگی اشاره کرده که باید به یک استاندارد کیفیت یا نمونه‌ای از شاخص‌های مثبت تبدیل شود رفتار کاری معلم نیاز به تعریف واضح شاخص‌های منفی (رفتار نامطلوب) دارد که معلمان باید از عملکرد و رفتار خود حذف کنند. به قول دونلا جی. کاب در هویت معلم یک عامل کلیدی در حمایت از انتقال معلمان پیش از خدمت به حرفه معلمی است. هانا ترنر و کریستین ام. رویی دیویس در در برنامه‌های آموزش معلمان، اثرات مضر انتظارات پایین از پیامدهای آموزشی را مورد نقد قرار داده و به افزایش انگیزه تاکید کرده است. آنا ماریا ویلگاس زیربنای اختلاف در کارکرد همه جانبه برای منزلت معلم را اهداف آموزش عمومی، نقش معلمان، ماهیت دانش، و مفاهیم یادگیری، آموزش و یادگیری برای آموزش بیان کرده است. کاترین استروویون معتقد است مربیان معلم با تجربه تر و متخصص تر، بیشتر از همکاران و مربیان جوان تر، رویکرد نهایی رهبری در حوزه معلمی را اتخاذ می‌کنند. نتایج دانش‌آموزان و معلمان، تفاوت‌های مهمی را بین مؤسسات در رابطه با درک آنها از شایستگی‌ها و ادغام این شایستگی‌ها در برنامه درسی نشان می‌دهد. در نتیجه، هنوز شکاف مهمی برای انجام تغییرات مثبتی بر شایستگی وجود دارد. جهانگیر شاه، ارشدعلی و ایتابارخان درسال ارزیابی انتقادی از وضعیت اجتماعی معلمان در پیشاور پاکستان حاکی از آن شد که در حرفه معلمی نسبت به برخورداری از امکانات در مقایسه با سایر مشاغل، اکثر مردم از موقعیت اجتماعی و حرفه معلمی فعلی راضی نیستند. ایتا چیمزی ایوو-رابرتسون خان تنگه در مقاله دستیابی به آموزش با کیفیت با درک عوامل تعیین کننده رضایت شغلی معلمان حول محور آموزش با کیفیت در نیجریه، معلم و رضایت شغلی او به عنوان یک منبع اصلی در دستیابی به آن هدف شناخته شده است. نتایج نشان می‌دهد که دستمزد یا حقوق معلمان، فرصت‌های رشد و مسئولیت‌های مرتبط با کار، سه متغیر اصلی ویژگی شغلی هستند که به رضایت شغلی معلمان کمک می‌کنند. سیدسل اسکالویک. مدل سازی معادلات ساختاری درنروز انجام داد که در نتیجه آن نشان داد خودکارآمدی معلم، کارآمدی جمعی و دو بعد فرسودگی شغلی با متغیرهای زمینه مدرسه و هم با رضایت شغلی معلمان ارتباط متفاوتی دارد. دانیل مویج در تحقیق خود نشان داد که ساختارهایی که از رهبری معلم حمایت می‌کند باید روشن و شفاف و رهبری قوی باشد، که معمولاً رئیس، مبدار رهبری معلم است. و مشارکت در اشکال نوآورانه توسعه حرفه‌ای می‌باشد. در پژوهش آنجلا دی میلر داده‌ها در دو مقطع زمانی از ۵۱ معلم و ۴۲۷ دانش‌آموز در کلاس‌های درس ریاضی و علوم دبیرستان جمع‌آوری شد. مجموعه‌ای از مدل‌های چند سطحی نشان دادند که خودکارآمدی تدریس و سطح دوره به طور قابل توجهی با شایستگی معلم درک شده و احترام معلم درک شده و همچنین رتبه‌بندی

Mainstreaming sustainability into pre-service teacher education in Australia. Canberra: Australian Research Institute in Education for Sustainability, Australian Government Department of Environment, Water, Heritage and the Arts.

9. Stevenson, R. B., Davis, J., Ferreira, J., & Evans, N. (2015). Beyond science education: Embedding sustainability in teacher education systems. In S. Stratton, R. Hagevik, A. Feldman, & M. Bloom (Eds.), *Educating science teachers for sustainability* (pp. 381–398). Springer.

10. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO). (2018). *Integrating Education for Sustainable Development (ESD) in teacher education in south-east Asia: A guide for teacher educators*. UNESCO. <https://bangkok.unesco.org/sites/default/files/2018-10/265760E.pdf>

11. Wals, A., Dillon, J., Brody, M., & Stevenson, R. (2014). Convergence between science and environmental education. *Science*, 344, 583.

References

- Buchanan, R., & Olsen, B. (2018). Teacher identity in the current teacher education
- landscape. In P. A. Schutz, J. Hong, & D. Cross Francis (Eds.), *Research on teacher identity: Mapping challenges and innovations* (pp. 195–206). Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93836-3_17.
- Cobb, D. J., Harlow, A., & Clark, L. (2018). Examining the teacher identity-agency relationship through legitimate peripheral participation: A longitudinal investigation. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 46(5), 495–510. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2018.1480010>.
- Day, C. (2018). Professional identity matters: Agency, emotions, and resilience. In P. Schutz, J. Hong, & D. Cross Francis (Eds.), *Research on teacher identity: Mapping challenges and innovations* (pp. 61–70). Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93836-3_6.
- Harlow, A., & Cobb, D. J. (2014). Planting the seed of teacher identity: Nurturing early growth through a collaborative learning community. (Online). *Australian Journal of Teacher Education*, 39(7), 70–88.
- Ruohotie-Lyhty, M. (2018). Identity-agency in progress: Teachers authoring their identities. In P. Schutz, J. Hong, & D. Cross Francis (Eds.), *Research on teacher identity* (pp. 25–36). Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93836-3_3.
- Evans, N., Stevenson, R. B., Lasen, M., Ferreira, J.-A., & Davis, J. (2017). Approaches to embedding sustainability in teacher education: A synthesis of the literature. *Teaching and Teacher Education*, 63(2017), 405–417.
- Ferreira, J.-A., Ryan, L., Davis, J., Cavanagh, M., & Thomas, J. (2009).